Kako se bo vršil popis prebivalstva

Pravilnik o popisu prebivalstva in živine na vsem drž. teritoriju

Ljubljana, 6. marca.

Po zakonu o ljudskem štetju bo **popis kmetijskih gospodarstev o polnoči med 31. marcem in 1. aprilom.** Po pravilniku vodi popisovanje oddelek splošne državne statistike v predsedništvu ministrskega sveta in sicer za dunavsko, moravsko, vardarsko in zetsko banovino ter za področje uprave mesta Beograda neposredno, za Dravsko, Savsko in primorsko banovino preko statističnega urada v Zagrebu, za Vrbasko in Drinsko banovino pa preko statističnega urada v Sarajevu. **Popis bodo nadzirali banovinski popisni odbori, okrožni inspektorji in okrajna glavarstva. Organi za popis so občinske oblasti, občinski popisovalni odbori in popisovalci.** Za vpisovanje podatkov o prebivalstvu, gospodarstvih in živini, v mestih pa tudi o poslopjih služijo posebni formularji. Predsednik ministrskega sveta lahko dovoli na utemeljeno prošnjo, poslano oddelku splošne državne statistike v predsedništvu ministrskega sveta, poedinim mestom, da rabijo v svoje svrhe poleg splošnih formularjev še druge formularje v svrho zbiranja podatkov o lokalnih razmerah. Dotični stroški gredo na račun občine.

V vsaki banovini določi ban takoj, ko prejme ta pravilnik,

banovinski popisovalni odbor,

ki mu načeluje on sam. **Banovinski popisovalni odbor obstoji iz 10 do 15 članov iz krogov upravnih in cerkvenih funkcijonarjev ter predstavnikov gospodarskih in kulturnih ustanov, med katerimi morata biti po en strokovnjak socijalno zdravstvene statistike in poljedelstva.** Banovinski popisovalni odbori so dolžni redno obveščati preko okrožnih inspektoratov, oz. mestnih poglavarstev o pravilnem popisovalnem poslovanju in skrbeti, da bo popisovanje pravočasno izvršeno v vseh občinah. Okrajna glavarstva razdele občinam popisovalne formularje in bodo nepsredno nadzirala njihovo delo, poročila pa predložila banovinskim popisovalnim odborom. Ob primernem času pred popisom naj se z javnimi razglasi in drugimi objavami na primeren način pojasni ljudstvu splošna važnost popisa. **Banovinski popisovalni odbori bodo poskrbeli, da bodo vsi javni uslužbenci in sploh vsi, ki jim bo poverjeno to delo, med popisovanje n oproščeni svojih službenih dolžnosti, kakor tudi, da se med popisovanjem po možnosti ne bodo vršile velike prireditve** (zborovanja, svečanosti, sejmi itd., da bodo lahko gospodarji med popisovanjem doma. Funkcijonarji banovinskih popisovalnih odborov se bodo takoj po prejemu poročil od vseh mestnih občin in okrajnih glavarstev dotične banovine pobrigali, da se pošlje **popisovalno gradivo splošni državni statistiki v Beograd, oz. statističnima uradoma v Sarajevu** in Zagrebu.

Kar se tiče občin, mora vsaka v svrho hitrejšega in točnejšega popisovanja sestaviti

občinski popisovalni urad,

ki bo sestavljen iz 3 do 7 članov, od katerih odredi enega občinska oblast za predsednika. Člani teh odborov bodo iz občinskih svetnikov in drugih uglednih, za to delo sposobnih občanov.

Med njimi mora biti najmanj en član občinskega kmetijskega odbora. Temu odboru poveri občinska oblast ves posel in mu dodeli potrebno število pomožnega osobja. Vsaka občina, oz. popisovalni urad bo najprej kontroliral po občinskih mapah in drugih pomožnih sredstvih meje občinskega ozemlja in vsakega kraja posebej, če obstoji občina iz več krajev.

Občinski popisovalni odbori morajo takoj razdeliti občine na manjše popisovalne edinice. Eno popisovalno okrožje mora obsegati okrog 250 prebivalcev ali okrog 50 posestev. Pri določanju teh okrožij se morajo odbori ozirati na to, koliko so hiše oddaljene druga od druge. Vojašnice, bojne ladje in druge ustanove vojske in mornarice, dalje železniške postaje s pripadajočimi poslopji v področju ene občine, se smatrajo po pravilniku kot posebna popisovalna okrožja.

V večjih mestih se lahko organizirajo po potrebi iz več popisovalnih okrožij popisovalni rajoni. **Ko bodo končana pripravljalna dela, odrede občinske oblasti potrebno število popisovalcev,** to je organov, ki bodo opravljali popisovanje po hišah. **Za to delo se morajo vzeti v prvi vrsti javni uslužbenci, ki služijo in stanujejo na področju občine,** v drugi vrsti pa pridejo v poštev kot popisovalci duhovniki, stanujoči na ozemlju občine, ter drugi odrasli pismeni občani, sposobni za popis.

Občinska oblast se mora pobrigati, da popisovalci dobe v primeru potrebe brezplačna prevozna sredstva. Popisovalci in člani popisnih odborov se smatrajo pri opravljanju popisovanja za javne uslužbence in jih zato varujejo vsi zakonski predpisi, ki so veljavni za javne uslužbence v službi. Če bi popisovalec naletel na kake zapreke, naj takoj o tem obvesti občinski popisni odbor. Da bi popisovalec lahko dobro in o pravem času izgotovil svoje delo, bo, ko prejme vse potrebne stvari, pričel že dne 29. marca z raznašanjem in delnim izpopolnjevanjem popisnih pol. V vsaki domačiji naj se obrne na starešino domačije ali na njegovega zastopnika. V pravilniku je nadalje predvideno vse, da se bo pri popisovanju najstriktneje pazilo na vse podatke tako, da bo posel opravljen čim najvestnejše v določenem času.

Javno zborovanje v Litiji

Da prouči težnje in potrebe tržanov ter možnost sanacije gospodarske krize, je sklical litijski sreski načelnik javno zborovanje obrtnikov, vseh prosvetnih delavcev, javnih funkcijonarjev, duhovščine itd., ki se je vršilo v četrtek 5. marca t. l. ob ½3. uri na litijski osnovni šoli.

Zborovanje je otvoril sreski načelnik g. Franc P o d b o j uvodoma omenjajoč zgodovino jugoslovanske ideje, od njenega nastanka pa vse do danes. Toda vsi dolgoletni napori za notranjo konsolidacijo države že od njenega početka niso rodili resničnega uspeha in zadovoljstva v narodu. Šele v znamenitem 6. januarju nam je pokazal naš kralj novo smer, smer dela in zmage. Gospod načelnik je izrecno povdaril, da je treba momentalno imeti stalno v vidu, da je gospodarska kriza splošna, torej evropska in je zategadelj vsak dosledno stopnjevan pesimizem odveč in škodljiv. Zasavje pa je eno izmed najtežje prizadetih predelov, vsled okolice, premogovne in tekstilne industrije, kateri je mnogo tisoč delavcev izročenih naravnost na milost in nemilost. Več podjetij ima vsled slabe kupne moči konzumentov že napoljnjene shrambe blaga, katerega ne more oddati. Samoobsebi umevno je, da so v takem stanju redukcije delavstva dan za dnem večje. **Lotimo pa se intenzivno dela, varčujmo in rešeni bomo. Nato je zaprosil g. načelnik Podboj vse navzoče, da izrazijo svoje želje in težnje,** katere si je sproti notiral, da jih sporoči gosp. banu.

K besedi se je oglasil član banskega sveta in župan v Litiji g. H. Lebinger. Poudarjal je spremembo nekaterih določb glede davščin, ki pa so posebno litijsko občino težko prizadele. Prejšnje čase, je plačevala litijska predilnica okoli 60% davščin celokupnega občinskega proračuna, sedaj pa ne plača niti toliko, kolikor znašajo stroški za šolske knjige in zvezke ter nekatere druge občinske dejatve za predilniške otroke. Vsi občani so težko prizadeti z uvedbo kuluka kot novega davčnega bremena. Tudi je za naše kraje neizvedljiv. Prosi, da se za leto 1930 kuluk popolnoma črta, za bodoče pa računa za vsako kategorijo cest mesto treh samo eno enoto. Z gradnjo zasavske ceste bi se dalo brezposelnim zaslužka in kriza bi bila premagana. Zelo potrebna je tudi ustanovitev lastne litijske fare.

Zborovalec g. Rancinger, zaposlen v predilnici, podčrtava težko obremenitev delavstva s kulukom. Previsoke so mu tudi cene mesa, ki v primeri s cenami mnogokrat tudi kvalitativno ne odgovarja.

Gostilničar g. V. Šribar predlaga znižanje banske in občinske trošarine, ki naj se izterjava takrat, ko se blago stavi v promet. Zahteva znižanje ali pa celo odpravo veseličnih taks, katere bi država sigurno pridobila na trošarini. Povečan konzum vina pa bi odpravil krizo v vinogradništvu. Vsled zabranjenega izvoza kostanjevega lesa mu je padla cena za 100%.

Proti previsokim tarifam bolniške blagajne sta govorila g. J. Borišek in V. Šribar. Delavci od naravnost neverjetno visokih vsot, katere industrijalci vplačujejo, nič ne prejemajo.

Zborovalec g. E. Koprivnikar prosi sreskega načelnika, da bi se v bodoče pri oddaji vseh javnih del vpoštevalo tudi obrtnike domačine.

Po mnenju g. Šegule naj bi država že končno enkrat preprečila Trboveljski premogokopni družbi večno izigravanje rudarjev glede zaposlitve. Ako se družba ne ukloni, naj bi se našel način za prisilno podržavljenje rudnika.

Sreski načelnik g. Franc Podboj se je po končani debati zahvalil vsem zborovalcem za pozornost in stvarne predloge, katere bo čim preje predložil g. banu, nakar je zborovanje ob 4. uri zaključil. Slična javna zborovanja so mnogo boljše nadomestilo za izraz javnega mnenja, kot pa vsi politični shodi iz prejšnjih časov.

Utonil je Franc Stopar lesni trgovec iz Rečice

Rečica ob Paki.

Včeraj je »Jugoslovan« že podrobno poročal o smrtni nesreči savinjskega splavarja. Smrtno ponesrečil se je Franc Štopar, po domače Matjaž, posestnik in lesni trgovec iz Rečice v Savinjski dolini.

Vest o njegovi tragični nesreči se je bliskoma razširila po vsej Savinjski dolini. Stopar je peljal svoje prve splave v Zagreb. Ponesrečenec je bil 35 let star in žaluje po njem žena in dva nepreskrbljena otroka. Žalujoči družini naše sožalje!

Krvav spopad v Gočevi pri Sv. Lenartu

Napadalec prosil svojo žrtev odpuščanja

Maribor, 6. marca.

Snoči so v neki gostilni v Gočevi pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah popivali domači fantje. Med njimi je zaradi preobilno zavžitega vina nastal prepir in nato še pretep. 28-letni posestniški sin Feliks Kocbek je z nožem prerezal trebuh 18-letnemu posestniškemu sinu Feliksu Letniku tako silovito, da so mu izstopila črева. Težko ranjenega Letnika je najprej za silo obvezal domači zdravnik iz Št. Lenarta, ki je tudi odredil, da ga takoj prepeljevo v mariborsko bolnico.

Napadalec je po svojem dejanju izginil in ga niso mogli izslediti. Danes pa, ko je bil Letnik v bolnici operiran, se je Kocbek sam javil pri njem in ga s solzami v očeh skesano prosil odpuščanja. Letnik mu je seveda odpustil. Vkljub temu pa so Kocbeka seveda areritali in ga izročili sodišču. Težko ranjeni Letnik je za enkrat izven nevarnosti za življenje.

Tragično končana svadba na Dolenjskem

Škocijan, 6. marca.

Pre tedni se je vršila v Orečjih pri Šmarjeti svadba pri posestniku Igliču, ki se je zelo tragično končala. Zbiralo se je mnogo ljudi. Poleg številnih povabljencev je bil na svadbi tudi zidar Franc Šutar, ki je imel skrbeti, da svatom ni manjkalo jedi in pijače.

Kakor je pač navada, da hodijo fantje voglaniti, se je zgodilo to tudi na tej svadbi. Uljudni Franc Šutar jim je v vsakem pogledu dobro postregel, dal jim je dva škafa vina, katero so fantje v kratkem času popili. Vina je bilo pa le preveč in posledica je bila, da so se fantje opili in zahtevali znova pijače, nakar jim je Šutar odvrnil, da jim da radevolje potic in drugih sličnih dobrin — le vina ne.

Med prerekanjem je gostom v hiši zmanjkalo pijače. Imenovani Fr. Šutar se je hitro odpravil v klet, katera se nahaja le nekaj korakov od hiše. Vendar je ta kratka oddaljenost zadostovala pijanim in posurovelim fantom, da so Šutarja korporativno napadli in ga s koli pobili na tla.

S tem se je seveda veselo svatovsko razpoloženje nehalo. Naslednjega dne je moral močno poškodovani Šutar v bolnico v Novo mesto, kjer je radi izkrvavitve in težkih telesnih poškodb 21. februarja podlegel.

Glavni voditelj pijanih napadalcev je bil posestnik Kirar iz Osrečja, ki se je nekaj dni po tem dogodku poročil. Ni pa se dolgo veselil medenih dni, kajti čez dni po poroki so ga odvedli orožniki v novomeške zapore, kjer čaka zasluženе kazni.

Zločin šolskih otrok

Sevnica, 4. marca.

J. K., 10 let stari učenec tukajšnje osnovne šole je nepoboljšljiv deček. Kot nezakonski otrok je prišel s svojo materjo iz Pregrada, kjer si je mati težko služila vsakdanji kruh in je vsled tega najbrž otrokovo vzgojo zanemarila. Ogrožal je že svoje součence z nožem in kamenjem tako, da si nekateri iz oddaljenih krajev niso upali več v šolo. Višek svoje drznosti je dosegel pred nekaj dnevi. Na poštnem uradu je prevzel navadno pismo za neko osebo, o kateri je vedel, da pismo pričakuje. Pismo je odprl in našel v njem to kar je pričakoval — denar. V pismu najdeni denar je do 30 dinarjev ves zapravil.

Nezakonski St. je zažgal svojim rediteljem gospodarsko poslopje in jim povzročil s tem veliko škodo. Tudi pri neki mu zaupani prodaji se je postavil na stališče komunizma in je delil izkupiček z obrtnikom, ki mu je bil prodajo zaupal.

13 let stara šolarka Gl. je služila pri dobrem posestniku. Dobila je poželjenje po boljših stvareh kakor je vsakdanji črni kruh. Napisala je listek s prošnjo za posojilo 600 Din in podpisala svojega gospodarja. S tem listkom se je podala k uglednemu sevniškemu obrtniku in izjavila, da jo pošilja njen službodajalec. Ker je isti premožen in uživa zaupanje, je deklica zaprošeni znesek brez nadaljnega sprejela in ga gladko zapravila.

Kako težavno stališče ima s takimi izprijenimi nesrečneži učiteljstvo, o tem ni teeba komentarja. Pouk je brezuspešen, drugih sredstev pa ni na razpolago.

Sreski šolski nadzornik g. Dernovšek je glede posebne vzgoje take zanemarjene mladine pred kratkim objavil lep članek.

Velika sleparija

»Amerikanski« denar za cerkvico je poneveril

Jesenice, 5. marca.

Pred par dnevi je bilo videti na jeseniški postaji inteligentnega moškega, ki ga je orožniška ekskorta gnala uklenjenega na ljubljanski vlak. Bil je to duhovnik M. Č., župnik iz okolice Šibenika, ki je imel težko goljufijo na vesti.

Dalmatinci, bivajoči v Ameriki, kamor so se pred leti izselili, so si od svojega zaslužka pritrgali in zbrali večjo svoto denarja z namenom, da se postavi nekje v okolici Šibenika cerkvica. Ko bi se vrnili na stara leta v svojo domovino, ali pa, ko bi prišli na kratek oddih v svojo domovino, naj bi jim bila cerkvica v trajen spomin na težko delo v tujini.

M. Č. je denar prejel, vendar ni sezidal božjega hrama, ampak denar deloma porabil v druge svrhe, deloma pa so ga našli naloženega na raznih vložnih knjižicah. Ko so se ti naši »Američani« oglasili iz tujine in vprašali, kako je kaj z njihovo novo cerkvico, so dobili žalosten odgovor, da cerkvice ni! Ogorčeni nad dejanjem svojega dušnega pastirja, so javili delikt pristojnim oblastvom, ki so začela krivca iskati, vendar, ko je ta zvedel o tem, se ni počutil več varnega in je odnesel pete v inozemstvo, kjer so ga naše oblasti zasačile v Hamburgu. Tu je bil prijet in po nemških oziroma avstrijskih oblastvih predan jeseniškemu obmejnemu policijskemu komisarijatu, ki ga je predal dalje sodišču v Šibeniku, kjer se bo moral zagovarjati za svoje nepošteno delo.

Ouida:

Farnmor

Roman 17

Farnmor je pristavil s porogljivim nasmehom: »Plesa, ki je sijajno uspel.« Videti je bilo, da mu ta povest ni všeč.

»Dragi Dormer,« je odgovoril pripovedovalcu, dobrodušnemu velikobritanskemu častniku, ki je bil na dopustu. »Moža, ki se da ukrotiti kakor psiček, ni škoda, tudi če gre k vragu. To zgodbo pripovedujte ženskam, te vam bodo rajši verjele. Jaz pa mislim, da je imel nesrečni Vasarhély še druge važnejše razloge, da je tako žalostno končal — morda so mu dolgovi zrasli čez glavo!«

Zasmejal se je ter se povrnil k igri, ki jo je dobil, ker ni bilo lady Vavasourjeve poleg, kakor je bil sploh uverjen, da zmaga povsod, naj se česarkoli loti v življenju.

Komaj so končali igro, je vstopil sluga in naznanil, da so konji pripravljeni. Farnmor je obljubil, da se udeleži izleta. Na to naznanilo je šel iz biljardne sobe v družbi z Dormerjem.

»Glejte, kako je videti ljubka ta lepa tigra! In vendar ima okrutne, brezsrčne kremplje in njeno dražestno igranje pogubi vsakogar, ki si ga je izbrala za zabavo,« je mrmral Dormer, ko sta hodila po dolgi galeriji, vodeči iz biljardne dvorane v vežo. Spomini na žalostni dogodek v Biarritzu so ga razkačili.

Lepa tigra, kakor je nazval lady Vavasourjevo, je stala tedaj v krogu mnogih gospodov na stopnišču. V eni roki je držala z dragulji ozaljšan ježni bič, z drugo pa dolgo vlečko svoje vijoličaste jahalne obleke. Farnmor jo je zagledal in odgovoril Dormerju s hladnim smehom:

»Kako ste danes strašno poetični, Will! Ali je tudi vas morda kdaj ranila?«

»Mene? Ne! Toda vas bo.«

»O, bodite brez skrbi, prijatelj, slabo me poznate!«

»Toda njo poznam in stavim pet proti eni, da vas je vzela na muho. Jaz sem vas hotel samo posvariti.«

»Kar tiče stave,« je odgovoril Farnmor z ledenim glasom, »velja — sprejemam jo. Svarilo pa je bilo odveč, dragi Dormer! Če bom potreboval sveta, vas sam poprosim zanj.«

Farnmor se je pridružil majhni skupini na stopnišču, odrinil spretno in brezobzirno svoje tekmece, vedel markizo na dvorišče in ji pomagal zajezditi ognjevitega, španskega dirkača. Toda lepa lady skoraj ni potrebovala pomoči. Bila je izvrstna jahačica in skočila je na sedlo kakor ptič. Ko je oddirjala skozi na stežaj odprta bronasta vrata grajskega dvorišča in se je španski čistokrvni konj vzpenja in brcal pod njo, je bila videti zapeljivejša kakor kdaj poprej v svoji razvnetosti in zardelosti. Ko je Farnmor videl, kako je lepa ženska s stisnjenimi zobmi krotila ponosno žival z bičem, ga je za hip izpreletela misel, da je osnova njenega značaja krutost. Bila je to krutost mlade mačke, ki se igra s svojo žrtvijo in meče v zrak ptiča strtih peroti, da ga vidi vzletati in se more pasti nad njegovo nemočjo.

V tem hipu ga je zopet prevzelo sovraštvo do Marion Vavasourjeve, ki jo je občudoval proti svoji volji. »Plesala je v blesku svojih diamantov tisti večer, ko se je oni nesrečnež zaradi nje ustrelil,« je pomislil. »To že verjamem. Kakšni tepci so moški, da se more taka ženska z njimi poigrati!« Toda ko ga je dvajset minut pozneje poklicala k sebi s svojim očarujočim nasmeškom, je zdirjal k njej ter docela pozabil na svoje sovraštvo. Vse prejšnje modre misli so bile pozabljene in bil je presrečen, ko sta zavila na stransko stezo in mu je lady Vavasourjeva rekla: »Če pojdem letos na Angleško, tedaj boste tako prijazni, da me sprejmete na svojem gradu v Erlebru.«

»Z veseljem! Izza časov Marije Stuartove ni bilo še tako lepe in dražestne gostje med zidovji starega samostana kakor ste vi, markiza.«

»Ah da,« je odgovorila, »Marija Stuart je živela nekaj časa v farnmorskem gradu kot ujetnica. Žalostni spomini! Skoraj me je strah priti tja. Morda nameravate tudi mene tam zapreti?«

Farnmor se je sklonil in ji pogledal v oči. Običajna hladna umerjenost je izginila z njegovega obličja. »Ali naj vam povem, da si tega resnično želim?« ji je zašepetal v nežno ušesce.

Vajeti so ležale konjema na vratovih; počasi sta jahala po mehki, zeleni trati pod čarobno listnato streho, skozi katero se je tu pa tam prikradel solnčni žarek.

Iz Dravske banovine

d **Službeni list kr. banske uprave Dravske banovine** št. 17. z dne 7. marca 1931. ima sledečo vsebino: Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o samoupravnih cestah z njegovimi izpremembami in dopolnitvami; Uredba o izpremembi naziva občine Lajtersberg; Odlok o izpremembi imena vasi Lajtersberg; Odredba glede nabave tujih plačilnih sredstev; Okrožnica glede nabave trsja; Razglas glede ljudskega dela; Popravek k naredbi o gorskih vodnikih; Objave banske uprave o občinskih trošarinah, ki jih bodo pobirale občine v letu 1931.

d **Letna poročila ustanov.** Kr. banska uprava razglaša: Vse uprave ustanov (zadužbine) so po § 23. zakona o ustanovah, objavljenega v Službenem listu kraljevske banske uprave dne 2. X. 1930., kos 28. dolžne, odpošiljati ustanovni oblasti, t. j. kr. banski upravi, odnosno če se poslovanje ustanove razteza na več banovin ali vso kraljevino, ministrstva prosvete, skupno z bilanco letno poročilo o svojem delu in to v izogib kazenskih posledic najkasneje v roku treh mesecev od zaključka poslovnega leta. Ustanove, ki jih upravljajo javne oblasti, pa morajo odpošiljati ustanovni oblasti letno poročilo o svojem delu.

d **Pravnozgodovinski izpiti.** K pravnozgodovinskemu izpitu, ki so se vršili na juridični fakulteti v Ljubljani od 16. februarja do 3. marca, se je priglasilo koncem zimskega semestra 86 kandidatov, doslej daleko najvišje število. Od teh je napravilo 9 kandidatov izpit z odliko (12%), in sicer 1 kandidat z odliko iz dveh predmetov, 8 pa z odliko iz enega predmeta, in to šest iz rimskega prava in dva iz cerkvenega prava), 10 kandidatov z dobrim uspehom (26%), 33 z zadostnim (43%) in 15 z nezadostnim uspehom (19%). 10 kandidatov je odstopilo od izpita. Najstarejši kandidat je štel 77 let.

d **Licitacije za carinske objekte v Dravski banovini.** Dne 16. aprila t. l. bo ofertalna licitacija v računsko ekonomskem oddelku ministrstva za javna dela v Beogradu, Masarykova ulica 2, za gradbo carinskih objektov v 3. skupinah (v Leskovi dolini, Otoški dolini, Kalce in Hoterščici; nadalje Žiri, Savodenj, Leskovica in Sorice, ten Kranjska gora, Rateče, Podkorensko sedlo, Sv. Ana, Sv. Ana—Ljubelj in Jezersko). Dne 17. aprila bo pa licitacija za nadaljne štiri skupine (1. Holmec, Prevalje, Ojstrica, Gornja Vižinga in Gornja Kapla; 2. Sederovci, Čankova, Sodica, Torakova, Mali Dolenci, Hodoš in Domanjševci; 3. Kobilje, Genterovci, Dolnja Lendava, Pince Letinski host; 4. Št. Jurij, Srečina, Št. Ilj, Gornji Cmurek in Gornja Radgona).

d **Licitacija za zgradbo stanovanjskih hiš.** Dne 16. aprila t. l. bo pri Direkciji državnih železnic prva javna ofertalna licitacija za zgradbo dveh stanovanjskih hiš v Mariboru. Načrti, proračuni in drugi se dobe od 15. t. m. dalje pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani, Ljubljanski Dvor, soba št. 45.

d **Opozarjamo gg. notarjem, odvetnikom, sodnikom itd.** Zakon o izpremembi in dopolnitvi § 241. zakon o javnih notarjih, uredba o tarifi za nagrade javnih notarjev in uredba o številu in sedežih javnih notarjev izide že v nekaj dneh kot posebna knjižica v zbirki »Zakonov in uredb«, ki jo izdaje tiskarna »Merkur«. Knjižica bo imela kot ločeno prilogo tudi popravek k zakonu o javnih notarjih, ki jo bo mogoče priložiti svojčas v posebni knjigi zbirke »Zakonov in uredb« izdanemu zakonu o javnih beležnikih (notarjih). — Ker naklada ne bo visoka, se vsakemu interesentu priporoča, naj si knjižico čimprej naroči.

Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich. 398—2

d **Kongres PEE v Bukarešti.** Ker je odhod iz Ljubljane že 12. marca ob 19·55, naj vsak udeleženec plača še ostali znesek od ponedeljka 9. marca do srede 11. marca do 12. ure dopoldne. Ker dobe udeleženci hrano tudi na ekskurziji po Romuniji, skupaj 13 dni (ne 9 dni), se je zvišala pristojbina na 850 Din. Vsak naj doplača še 750 Din. Kdor bi v tem času ne plačal zneska, se smatra, da se ne udeleži kongresa. Informacije vsak dan odpol 12. do 12 ure v sobi ZSAU Vsak si naj preskrbi sliko 6×9 za legitimacijo. Za hrano na vlaku od Ljubljane do Bukarešte in nazaj skrbi vsak sam! Oktet igra na jugoslov. večeru 18. marca. ZSAU

d **Avstrijskim državljanom.** Po avstrijskem zveznem zakonu z dne 20. decembra 1928., Nr. 355, člen V., točka 4., so v inozemstvu živeči avstrijski državljani dolžni naznaniti izpremembo v družinskem stanju pristojni avstrijski zastopni oblasti. Taka naznanila pošilja konzulat za natančno upravljanje domovinskega zapiska domačemu voditelju matice. Zato je potrebno, da prejme konzulat vedno izvirne listine proti vrnitvi (n. pr. rojstni ali krstni list, mrtvaški list, poročni list itd.). Zaprosimo torej vse avstrijske zvezne državljane v dravski banovini, pri katerih so se primerile izpremembe v družinskem stanju, da te s primernimi prilogami naznanijo avstrijskemu konzulatu v Ljubljani.

d **Družina »Soča«** bo gostovala danes v Sokolskem domu v Novem mestu z efektno Molnarjevo trodejanko »Vrag«. Ta komedija zabava od začetka do konca, slika s fino čutečo satiro slabo plat človeškega značaja ter vpliva moralno vzgojno. Po vseh odrih se igra z največjim uspehom, ki tudi tokrat ne bo izostal. Predstavi bo prisostvoval sam prevajalec »Vraga« naš odlični gledališki pedagog in igravec režiser g. Skrbinšek, ki bo tudi pred pričetkom spregovoril uvodno besedo. Začetek ob 20. Režira g. Košuta.

d **Mala obrt bo zastopana tudi na XI. mednarodnem vzorčnem velesejmu v Ljubljani, ki se** bo vršil od 30. maja do 8. junija t. l. Ravnateljstvo velesejma je namreč iz posebne naklonjenosti tudi letos nakazalo referatu za pospeševanje obrti primeren prostor. Obrtniki, ki žele razstaviti na tem prostoru, naj prijavijo svojo udeležbo do 30. aprila na naslov: kr. banska uprava, referat za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg 10/I.

d **Vreme.** Barometer je kazal včeraj v Ljubljani 761·6, termometer —2, relativna vlaga 80%, smer vetra SE, oblačnost 10. V Mariboru je kazal barometer 762·1, termometer —4, relativna vlaga 90%, mirno, oblačnost 8. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 0·2, najnižja — 3·6, v Mariboru —8, v Mostaru 0·4, v Zagrebu —4, v Beogradu —6, v Sarajevu —8, v Skoplju 3. Vsa opazovanja ob 7. uri.

Ljubljana

Sobota, 7. marca 1931., Tomaž Akvinski. Pravoslavni: 22. februarja, Vasilije.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski c.

■ **Veliki umetniški plakati po mestu,** ki vzbujajo splošno pozornost, nas opozarjajo na koncert v četrtek 12. t. m. v veliki dvorani hotela Union, ki ga priredi ljubljanska Glasbena Matica v proslavo 80-letnice slovenskega skladatelja P. Hugolina Sattnerja. Kot glavna točka tega večera se bo izvajala slavljenčeva kantata »Oljki« za soli, zbor in orkester, pod vodstvom ravnatelja g. Mirka Polića. Vstopnice v Matični knjigarni.

■ **Vsi pevci in pevke Hubadove župe JPS so** vabljeni na prvo letno skupščino, ki bo v nedeljo 8. marca t. l. ob 10. uri v dvorani ljubljanske Glasbene Matice. Vsako društvo pa naj pošlje s poverilnico še po enega zastopnika in namestnika. Zunanji posetniki včlanjenih društev naj kupijo do Ljubljane celo vozovnico, ki velja za brezplačen povratek s potrdilom o članstvu, ki ga izstavi društvo, in potrdilom o posetu koncerta, ki se dobi pri blagajni pred dvorano v Unionu. — Vstopnice vnedeljo od 10. do 12. in eno uro pred koncertom pri blagajni v »Unionu«.

■ **France Vodnik bo predaval** jutri, v nedeljo ob pol 11. dop. o »Sodobnem umetnostnem nazoru« v kinu Matici. Predavanje priredi Slavistični klub DSFF. Vstop je prost.

■ **Odprta noč in dan so groba vrata.** Umrli so Franc Smolič, 85 let star, sluga deželne blagajne v p. Vidovdanska cesta 9. V bolnici. Frančiška **Ahačič**, 37 let stara, žena posestnika, Luža pošta Dobrnič; Alojzij **Petrač**, 16 mesecev star, sin posestnika, Podkoren 64; **Katrina Šmucij**, 44 let stara, žena železničarja, Hrastnik čuvajnica; Janez **Kejžar**, 70 let star, užitkar, Zg. Sorica 7; Alojzij **Turk**, 3 leta star, sin posestnika, Sp. Vodale pri Tržišču; Franca **Pentek**, 44 let stara, dninarica, Otovci 15.

■ **O pomorski organizaciji** bo predaval v četrtek 12. marca ob pol 9. uri zvečer na družabnem večeru Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani hon. univ. profesor gospod dr. Ljudevit Böhm. Odličen in duhovit govornik brezdvoma ustreže s predavanjem o tem problemu naši javnosti. Vstop je brezplačen. Gostje, dame in gospodi so dobrodošli.

■ **Premijera poljske drame »Dom osamelih žena«,** ki se je morala vsled obolelosti gospe Mire Danilove odpovedati, je definitivno določena za sredo 11. t. m. Premijera bo izven abonmaja.

■ **Ne bo Vam žal, če pridete na valčkov večer Sokola II. v soboto 14. t. m. v Kazino, kjer se bo ob zvokih prvovrstne godbe plesalo v mali in veliki dvorani od 20. ure do jutra. Vstopnina 10 dinarjev.**

■ **Lutkovno gledališče na Taboru** ponovi jutri 8. t. m. ob 15. uri narodno igro »Martin Krpan«, ki je pri premijeri vsestransko dobro uspela. Lutkovni odsek igra še ta mesec v Ljubljani, nakar pojde na gostovanje v Radovljico, Rogaško Slatino, Tržič, Kamnik in Velike Lašče, da seznani tudi te kraje s tem uspešnim sredstvom mladinske vzgoje.

■ **Kaznovana zaupljivost.** Šivilja Frančiška W. je posodila nekemu moškemu moško kolo, vredno 800 Din. Neznanec kolesa ni vrnil, temveč je z njim neznanokam pobegnil. Tat je okoli 40 let star, srednje postave, podolgastega suhega in bledega obraza, oblečen je bil v rjavkasto obleko in kratek zimski površnik z lisičjim kožuhovinastim ovratnikom. Na glavi je imel sivkast klobuk in je pri govorjenju močno jecljal.

■ **Zopet tatvina kolesa.** Neznan tat je ukradel iz veže železne trgovine na Dunajski cesti mizarskemu mojstvu Ivanu M. dvokolo, vredno 1000 Din. Dvokolo je znamke »Puch«.

Logatec

Sokolska akademija v Gor. Logatcu, ki se je vršila 1. t. m. je uspela prav dobro. Deca je s svojo »Tamo daleko« simbolično vajo gledalce naravnost očarala. Isto tako člani z vajo »Snaga in Trokut« in članice z vajo »Plokin ples in La Lisonjera.«

Šestdesetletnica g. župnika Remškarja. Dne 1. t. m. se je vršila v Kat. prosvetnem domu proslava šestdesetletnice domačega župnika g. Remškarja v navzočnosti predstavnikov tuk. sreza kakor celokupnega oficirskega zbora tukajšne obmejne garnizije, župana in ostalih javnih funkcijonarjev. Slavnosti je prisostvovala številna množica. Po slavnostnem govoru v čast jubilantu se je vršila slavnostna predstava igre »Zmaga ljubezni«, cerkveno pevsko društvo pa je zapelo več pesmi. Ob tej priliki se je videlo, kako je dušni pastir priljubljen pri svojih župljanih in kako zelo ga čislajo. Sicer pa jubilant to v polni meri zasluži kot poštenjak, narodno zaveden v najhujših časih, a povrhu tega pa je še dobričina, ki vsakemu pomaga če le more.

Maribor

m **Mariborska sokolska društva.** Jutri v nedeljo, dne 8. t. m. ob 10. uri dopoldne bo v župni pisarni v Narodnem domu sestanek zastopnikov vseh mariborskih in okoliških sokolskih društev, na katerem se bo razpravljalo o teritorijalni razmejitvi delokrogov. V Mariboru in okolici obstojajo sedaj sledeča sokolska društva. Sokol-matica, Sokol I., Sokol II., Sokol Tezno in Sokol Studenci, ustanavlja pa se še šesto društvo Sokol Krčevina-Košaki.

m **Akademija Sokola.** Sokol Maribor I bo priredil v soboto, dne 21. t. m. ob 20. uri v telovadnici podčastniške šole telovadno akademijo. Nastopili bodo vsi oddelki.

m **Oddaja kantine.** Poveljstvo 45. pehotnega polka nas obvešča, da bo prva javna ustmena licitacija zakupa kantine v vojašnici kralja Aleksandra I. v Melju dne 15. t. m. od 8. do 12. ure. Licitacije, ki bo v pisarni poveljstva, se lahko udeleže samo vojni invalidi.

11. III. 1931. „VNEBOVZETJE"

m **Razširitev Glavnega trga. Mestni gradbeni** urad je odredil, da se odstrani na Glavnem trgu stopnjišče pod veliko kavarno, ki ga nameravajo zožiti na širino pločnika. Trg bodo tako razširili in promet med državnim mostom preko Glavnega trga na Koroško cesto bo znatno olajšan.

m **Boksarska tekma za prvenstvo savske banovine. S. K. Železničar** bo priredil dne 18. in 19. aprila v dvorani pivovarne »Union« boksarsko tekmo za prvenstvo Dravske banovine, na katero bodo pozvani vsi slovenski boksarji.

m **Cross country tek za prvenstvo Maribora.** Dne 22. t. m. bo priredil S. K. Železničar crosscountry tek za prvenstvo Maribora na liniji igrišče S. K. Maribora — Pekrska gora (Slovenska Kalvarija) in nazaj.

m **Dve pravljici.** V lutkovnem gledališču se bosta jutri popoldne uprizorili dve pravljični igri »Jaka Požeruh« in »Gašperček slikar«.

Trebnje

Šola Račje selo pri Trebnjem. Kakor smo že objavili, je dobila šolska občina Trebnje nalog, da se prične z zidavo šole na Račjem selu in naj odkupi svet g. Jakopiča Antona iz Račjega sela, kjer naj bi ta šola stala. Kakor se pa čuje, bo občina Trebnje sporazumno z občino Velika Loka vložila prošnjo radi izbire prostora, ker je izbrani prostor neprikladen za dostop šolske mladine v šolo, dalje lastnik g. Jakopič sploh ni pripravljen ta prostor prodati in bi prisilna razlastitev le neugodno uplivala na tuk. prebivalstvo, ki želi drug prostor, ki ga nudi g. Potokar Anton iz Račjega sela, in to brezplačno. Pri teh velikih gmotnih težkočah, ki jih ima ravno občina Trebnje, je to vsekakor idealna ponudba!

Darovali so še za družino ponesrečenega delavca Drenika: dr. ing. Evgen Soulavy, Trebnje Din 50; Kmetska posojilnica Ljubljana 250; Malenšek Josip, ravnatelj, 50; Jadransko podunavska banka 500; Kreditni zavod za trgovino 100; Matija Zalar, Kropa, 100; Avgust Jenko, Ljubljana, 200; Peter Papež, Ljubljana, 30; Ignac Sila, Radovljica, 50; Rebec Živko, Trebnje, 30; uradništvo drž. banka 105; podružnica Narodne banke (uslužbenci) 280; Posojilnica Trebnje 200; postaja Novo mesto 504·25; Hranilni in posojilni zavod 200; postaja Velika Loka; Nabavljalna zadruga 1000; Josip Plemelj, Maribor, 1000. Zbirka je narasla na Din 7722·—, katera svota se je naložila v poštno hranilnico v Trebnjem. Vsem darovalcev iskrena hvala.

Vič

Združitev viških godb. Godbeno društvo »Gradaščica« je zaradi združitve z godbo Prosvetnega društva likvidiralo. Občani naj se požrtvovalnim članom godbe oddolžijo po svojih močeh z denarnimi prispevki.

Škofja Loka

Odmetavanje snega je stvar, ki jo bo treba v Škofji Loki urediti. Dočim se velika večina posestnikov zaveda, da spada navoženi sneg v vodo, je tudi mala peščica takih, ki menijo, da je najbolj prav odlagati sneg na manj obljudenih, zakotnih krajih in čeprav je pot namenjena javnemu prometu. Sični križi so v Karlovški ulici, kjer se z obeh strani vsipljejo množine snega na cestišče, da je komaj osebni prehod mogoč; za prevoz z vozom pa je ulica sploh neuporabna.

Jesenice

Sokolsko predavanje. V sredo zvečer je predaval v dvorani sokolskega doma starosta brat dr. Maks Obrsnel o »Ustroju Sokola kraljevine Jugoslavije«. V lepih besedah je pojasnil ustroj uprave saveza, župe in društva, ter na kratko omenjal delovanje posameznih funkcijonarjev. Prihodnjo sredo pa bo predaval o »Sokolski ideji«.

Prednjački tečaj. Sokolsko društvo je organiziralo prednjački tečaj, ki prav lepo uspeva. Predavajo odlični sokolski delavci. Prednjački tečaj obiskuje 25 članov.

Koncert. Koncert Akademskega pevskega zbora iz Ljubljane, ki ga je organiziral Akademski krožek na Jesenicah, se bo vršil v drugi polovici aprila.

Smuške tekme. V nedeljo bodo smuške tekme pri Sv. Križu nad Jesenicami, ki jih priredi TK »Skala«, podružnica na Jesenicah. Za nje vlada veliko zanimanje.

Kulturni teden. Iz dobro poučenih virov smo zvedeli, da se namerava naJesenicah prirediti tekom tega meseca »kulturni teden«, kjer bodo vsak večer predavanja poljudne vsebine. Predavali bodo povečini domači predavatelji. Čuje se pa tudi, da bo ob tej priliki predaval gosp. dr. Rapè iz Ljubljane v poljudni besedi o zrakoplovstvu. Predavanja, ki so namenjena vsem Jeseničanom, bodo v poslopju tukajšnje dekliške in deške osnovne šole.

Opozarjamo na ustanovni občni zbor »krožka prijateljev Francije« na Jesenicah, ki bo dne 12. marca ob ½18. uri v meščanski šoli na Jesenicah. Kdor še ni javil svojega pristopa, lahko to javi tudi na občnem zboru. Pridite polnoštevilno.

Iz drugih banovin

10 dni po poroki je zadavil ženo

Iz Livna poročajo, da je pred dnevi sodna komisija izkopala truplo pokojne Kate Rimac v noči od 28. na 29. decembra in po vasi se je raznesla govorica, da žena ni umrla naravne smrti. Pokojna Kata se je omožila z Matom Rimcem pred Božičem in v medenem mesecu v deseti noči po poroki je nenadoma umrla.

Ko je komisija odprla grob, je ugotovila, da je truplo pokojnice po dveh mesecih ostalo skoraj neizpremenjeno. Komisija je ugotovila na njenem vratu poškodbe in zaključila, da je umrla žena nasilne smrti, in sicer je bila zadavljena. Sodišče je takoj začelo s preiskavo in pojasnilo zagonetno smrt te žene. Kato je omenjeno noč zadavil njen mož na prav zverinski način v zakonski postelji. Pri tem mu je pomagala tudi njegova mati Šima. Ta ima baje na vesti tudi prvo Rimčevo ženo, ki je umrla nepričakovano in v zagonetnih okolščinah tudi kmalu po poroki. Zanimivo je tudi to, da je Šima po Katini smrti pravila sosedom, da je bila Kata čarovnica in da jo je zadavil volkodlak. Kmetje so se v resnici bali čarovnice, ki je po pripovedovanju Šime razsajala po vasi in so poklicali na pomoč nekega padarja, ki naj bi čarovnico urekel. Tako je prišlo tudi orožnikom na uho o čarovnici in zločin je bil odkrit.

Tihotapci

Zadnje čase je zagrebška policija dobila kopije pisem na nekega zaradi tihotapstva že večkrat kaznovanega zagrebčana. Pisma so prišla iz Sarajeva in jih je pisal neki R. Iz njih je bilo razvidno, da je R. z zagrebšim tihotapcem v »poslovnih zvezah«. Policija je tudi ugotovila, da je poslal R. v Zagreb zavoj na izmišljeno ime in z označbo: Perilo in da se dobi zavoj na pošti Zagreb IV. Policija je takoj uvedla preiskavo in našla na poštnem uradu označeni zavoj. V njem je bilo 10 kg cigaretnih papirčkov iz Avstrije. Kmalu nato je policija dobila pismo, ki ga je poslal R. iz Sarajeva in v katerem vprašuje zagrebškega tihotapca, zakaj ne dvigne zavoja na pošti. In res je prišel nekaj dni nato postrešček po zavoj. Detektivi so ga izprašali in zvedeli, da ga je poslal neki gospod z naročilom, naj zavoj odda na Jelačičevem trgu. Detektivi so pokazali postreščku neko fotografijo in postrešček je spoznal na sliki gospoda, ki mu je poveril naročilo. Odšli so na Jelačičev trg in tam ujeli tihotapca, ki je pa zatrjeval, da tega postreščka sploh žive dni ni videl. Zaplenjene cigaretne papirčke so izročili finančnim oblastem, tihotapca pa preiskovalnemu sodniku.

Mačja mumija — spomin na čase praznoverja

Ko so v Zagrebu pred dnevi porušili staro hišo v Ilici št. 106, so našli delavci zanimiv ostanek in spomin na čase narodnega praznoverja. V vzdolbini v zidu, ki je bila nalašč za to napravljena, so našli konzervirano mačko z vzdignjenim repom in v stoječem stanju. V suhem hermetično zaprtem prostoru je mačka v desetletjih postala prava mačja mumija. Pred več kot sto leti, ko so to hišo zgradili, so vzidali mačko v ta prostor kot neke vrste amulet ali talisman za hišo. Tako so delali nekdaj, ker so imeli praznoverje, da zazidane živali ščitijo hišo, proti zlim duhovom. O resničnosti tega običaja pričajo mnoge zgodovinske najdbe in ostanki, ki so jih odkrili zadnje desetletje. Tudi hrvatska narodna pesem pozna ta običaj. V nekih krajih v Slavoniji, zlasti okoli Osjeka, je ohranjen spomin na to navado v mnogih pravljicah o zakopanem ali zazidanem blagu, katerega čuva menih brez glave ali pes, mačka ali kaka druga žival. Mačjo mumijo je lastnik hiše, kjer so jo našli, izročil zagrebškemu muzeju, kjer bo zanimiva priča nekdanjega praznoverja.

b **Vode padajo.** Pred dnevi je močno narasla tudi Drava z vsemi pritoki in ponekod poplavila polja in vasi. Iz Koprivnice poročajo, da je v četrtek reka začela zopet upadati in ni več nevarnosti za večje poplave.

b **Svoje dekle je obesil.** V neki vasi pri Banji Luki sta živela v divjem zakonu Lazo Jerman in Roza Gajić. Pred mescem dni so pa našli Rozo obešeno. Domnevali so, da gre za samomor. Pozneje so pa orožniki ugotovili, da jo je obesil Jerman, na prigovarjanje neke njegove druge omožene prijateljice. Oba so izročili državnemu pravdniku.

b **Vesel dogodek v zagrebškem živalskem vrtu.** Levinja Leja je v zagreškem živalskem vrtu v četrtek povrgla dva mladiča. Ker levinja nima zadosti mleka, hranijo mladiča zaenkrat s »cucljem«.

b **Samomor dveh slovenskih služkinj.** V novi vasi pri Zagrebu je izvršila samomor 20letna služkinja Slava Petek. Izpila je večjo količino ocetne kisline. Našli so jo v hudih krčih šele nekaj ur nato in so jo odpeljali v bolnico. Ko je prišla k zavesti, je izjavila, da je hotela v smrt, ker ni mogla dobiti službe. Ob istem času se je v Zagrebu v neki ulici odigrala obupna drama. 48letna Ivanka Zemljič iz Ormoža je izpila tudi večjo količino ocetne kisline. Ker je bila sama v svojem stanovanju, so jo našli šele popoldne in jo odpeljali v bolnico. Njeno stanje je težko, Zakaj je hotela v smrt, ni znano.

Celje

* **Predavanje F. S. Finžgarja**, ki bi se moralo vršiti na današnjem zborovanju Celjskega učiteljskega društva, je zaradi bolezni g. pisatelja preloženo v majnik. Predaval bo umetnostni zgodovinar g. Marjan Marolt o umetnostnih spomenikih mesta Celja. Ostali spored je neizpremenjen.

* **Smrtna kosa.** 5. t. m. je umrl v Zavodni št. 73 47-letni posestnik Pavlič Anton. Pokojni je bil rodom Istran in doma iz Kopra. Po prevratu je prišel z rodbino v Celje, kjer si je kupil posestvo. Zapušča ženo in dva sinova. 5. t. m. je v Prešernovi ulici 22 umrla 79-letna zasebnica Komes Julijana, roj. Holobar. Pokojnica je bila doma iz Mozirja. — V javni bolnici je 5. t. m. umrl 42-letni Zorin Josip, krojaški pomočnik pri krojaškem mojstru Oražmu, stanujoč Za kresijo št. 16. — 6. t. m. je v Pečovniku št. 25 umrla 40-letna posestnikova žena Čater Ana. — Preostalim naše sožalje!

* **Občni zbor državne krajevne zaščite mladine** se je vršil v četrtek zvečer v Narodnem domu pod vodstvom predsednice ge. Kalanove. Po tajniškem poročilu g. Kramarja se je vršila živahna debata o ustanovitvi otroškega dnevnega zavetišča, ki je za Celje ter njega industrijsko okolico nujno potrebno. Prostor bi dal Zdravstveni dom, za adaptacijo bi prispevala mestna občina 16.000 Din, okoliška pa samo 2000 Din. Tudi nekatere učiteljice so pripravljene, da vršijo nadzorstvo v zavetišču. — Manjka pa samo sredstev za vzdrževanje zavetišča, ki bi moralo dati otrokom opoldne kosilo. Stari odbor je bil nanovo izvoljen in bo njegova naloga, da zbere potrebna sredstva, da se bo zavetišče že v jeseni otvorilo.

* **Prijatelji planin** gredo nocoj vsi na Planinski sejem, ki ga priredi SPD v Celjskem domu. Poleg krasnih dekoracij jih bo zadivila originalna zabava na odru in v drugih prostorih.

* **Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek 9. t. m. ob 20. uri bo predaval na meščanski šoli g. Poljanec Leo o temi »Dve leti ob suženjski obali zapadne Afrike«. Predavatelj bo govoril o razmerah v tropičnem pasu, o šegah, navadah, veri in zakonu Črncev, kazal bo razne zamorske plese, lov na divje zveri, gradnjo postaje za brezžični brzojav itd. Zanimivo predavanje bo spremljalo 82 krasnih skioptičnih slik.

* **Predavanje inž. Lupše v Celju.** V ponedeljek 9. marca ob 20. bo na prosvetnem večeru v Ljudski posojilnici predaval znani poznavalec Siama g. inž. Lupša Ferdo. Predavanje spremlja mnogo skioptičnih slik.

* **Celjsko pevsko drutvo** nastopi jutri v nedeljo, 8. t. m. na monstre-koncertu Hubadove župe JPS v Ljubljani. Zapoje tri pesmi, in sicer dr. Schwab Anton »Zvonovi«, Adamič Emil »Molitev pastirčkov«, Lajovic Anton »Kroparji«. Zbor šteje 70 pevk in pevcev ter je izvrstno pripravljen. Želimo mu mnogo uspeha.

* **Ustanovni občni zbor Strelske družine v Štorah.** Majhne toda zavedne Štore so se postavile in po kratkih pripravah dobile svojo Strelsko družino. V četrtek 5. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor, ki se g je udeležilo 50 ljudi. Izvolili so sledeči odbor: predsednik Pavlič Jernej, uradnik železarne; podpredsednik Ulaga Rihard, ravnatelj šamotne tovarne; tajnik Gorišek Ignac, uradnik železarne; blagajnik Perko Karel, uradnik železarne; odborniki: Černigoj Zorko, Magajna Peter, Pavšič Anton, Teichmeister Franc; instruktorji: Barle, Rutar, Pristošek, Sikošek; orožar: Franzl Maks.

Slovenske Konjice

Izpremembe v občinskem odboru. Kr banska uprava je po odloku od 25. februarja razrešila funkcij občinskih odbornikov gg. Wesenschegg Karla, mlinarja v Konjicah, Vrečka Franca, lončarja, Detischnegga Huga, trgovca, Brudermana Leopolda trgovca, Sorka Martina, zasebnega uradnika, Šturma Rada, oskrbnika, Leskovšek Franca, peka v Konjicah ter na njih mesto imenovala gg. Hrastnika Fr., lesnega trgovca, Napotnika Fr., posestnika, dr. Ervina Mejaka, odvetnika, Peteka Antona, trgovca, Koropeca Franca, sodavičarja, Vrhovšek Cirila, trafikanta, Vagonerja Viktorja, nadpoštarja in Zoreta Franca, trgovca v Konjicah.

Izpremembe posesti dne 3. t. m. je kupil hišo g. Kniteka g. Grušovnik Miroslav, brzojavni mojster v Konjicah.

Potovanje po zvezdi večernici

7.

»Gospoda moja!« je tedaj zaključil profesor Kozorog svoj poslovilni govor. »Gospoda moja, predobro se zavedam, da bomo čez nekaj minut doživeli največji trenutek človeške zgodovine. Prvič se bo zgodilo, da bomo živi ljudje zapustili našo zemljo, in tudi če se nikoli ne povrnemo, ohranite nas vse štiri v hvaležnem spominu! Sedaj pa...« Nadaljeval ni. Strašen pok in tresk je zamajal vse mesto...

Slovenski učiteljski pevski zbor pre d kolodvorom po prihodu v Beograd.

Smrtna nesreča božjastnega rudarja

na dnevnem kopu Dobrna — Pri delu je dobil napad in se ubil

Trbovlje, 6. marca.

Včeraj popoldne ob 15. uri je na železniški progi v odkopu Limberk na dnevnem kopu Dobrni zaposleni delavec Gornik Jože nenadoma omahnil ter padel.

Njegovi sodelavci, ki so mu priskočili takoj na pomoč, so videli, da ne daje od sebe nobenega znaka življenja in so takoj spoznali, da je mrtev. Nesrečnež je pri padcu očividno udaril z glavo ob tračnico, kajti na glavi je imel neznatno rano.

Ker je bil pokojnik epileptičen, se domneva, da je padel v trenutku, ko ga je napadla ta zahrbtna bolezen. Rojen je bil 23. februarja 1904 v Trbovljah in je neoženjen.

Pogreb pokojnika bo danes ob 16. uri. Naj v miru počiva, rodbini naše sožalje.

Lažni zdravnik pred sodniki

Velik naval jetičnih v razpravno dvorano -- Čudodelni inhalacijski aparat proti vsem boleznim

Obtoženec in nekateri njegovih »pacijentov« z dežele

Ljubljana, 6. marca.

Danes ob 10. dopoldne se je vršila pred senatom trojice, katerega člani so bili predsednik **Kralj** in sodnika dr. **Müller** in **Javoršek**, senzacijonalna obravnava proti 27-letnemu Mirku Č., rojenemu v Koludrovici, pristojnemu v Št. Vid nad Ljubljano. Hodnik pred razprav. no dvorano št. 79 v I. nadstropju je bil že pol ure pred pričetkom razprave poln občinstva iz Ljubljane in zlasti z dežele. Povabljenih je bilo poleg prič 95 zasebnih udeležencev iz raznih podeželskih krajev, moški in ženske, vsi jetični, ki so kot taki kupili od obdolženca inhalacijski aparat za zdravljenje obenem z evkaliptovim oljem.

Ko so se zasebni udeleženci vsuli ob 10. v razpravno dvorano, je v tej kmalu zadišalo po zdravilih. Zrak je postal tako težak, da so nekateri vneti poslušalci, ki so hoteli do konca prisostvovati razpravi, morali po večkrat na hodnik na zrak.

Ura je bila 10., obtoženca in njegovega zagovornika pa še vedno ni bilo, tako da se je bilo že bati, da se razprava ne bo vršila in da so zasebni udeleženci zastonj napravili dolgo pot v Ljubljano. Dobrih 10 minut čez 10. so se končno odprla vrata in je stopil v dvorano obtoženi Č. v spremstvu svojega zagovornika dr. **Oblaka.**

Obtoženec, vprašan po predsedniku Kralju po osebnih podatkih je izjavil, da je absolviran jurist s prvim državnim izpitom, poročen in jetičen. Namestnik državnega pravdnika dr. **Lučovnik** je nato prebral več strani dolgo obtožnico, ki pa jo je na predlog zagovornika dr. Oblaka skrajšal s tem, da ni bral dolge vrste imen oškodovancev, temveč le ugotovil njih število in znesek, za katerega so kupili aparate od obtoženca.

Obtožnica.

Obtoženi Č. je spomladi l. 1929 prodajal za tvrdko **Zorko** v Mariboru po deželi inhalacijske aparate proti proviziji 100 Din od komada. Meseca junija je stopil v stik s tvrdko dr. **Kansky** v Ljubljani in je začel prodajati inhalacijske aparate na svojo roko. Lastnica kemične tovarne Zaboršt-Dol ga. dr. Ana **Kansky** je obdolženca podpirala s tem, da mu je dobavljala po tvrdki Brössler v Zagrebu aparate po 65 dinarjev komad, razen tega pa še evkaliptovo olje za inhaliranje. Ko je obtoženec dobil to pomoč od tvrdke Kansky, je odšel na deželo in je začel prodajati aparate po 236 Din komad. Preden je začel svoje delovanje na deželi, je pregovoril uradnico tvrdke Kansky Viktorijo **Spindler**, da je zanj odpremljala aparate za stranke, sprejemala poslani denar in ga po odbitku 65 Din izročala obdolžencu. Pri svojem poslovanju se je obdolženec tudi brez dovoljenja tvrdke Kansky posluževal njene štampilje.

Obdolženec je pri prodajanju aparatov nastopal zelo samozavestno in z goljufivim namenom.

V vsakem kraju, kamor je prišel, se je obrnil najprej na županstvo. Predstavil se je kot odposlanec Drž. higijenskega zavoda v Ljubljani, ki je poslan, d ugotovi zdravstvene razmere v občini, v prvi vrsti pa obolenja za jetiko in da potrebuje točen seznam jetičnih. Županstva so obdolžencu radi njegovega samozavestnega nastopa verjela in mu izročala uradne sezname tuberkuloznih. **Drugod se je obrnil zopet na duhovnike in učitelje, pa tudi na zdravnike in pod isto pretvezo dobil od njih naslove bolnikov. S temi seznami v rokah je hodil obdolženec od bolnika do bolnika, predstavljal se jim za zdravnika ali pa odposlanca Higijenskega zavoda, pri nekaterih tudi kot medicinec v zadnjem semestru. Vsiljeval je strankam z grožnjami, da jih bodo orožniki s silo odvedli v bolnico v Ljubljano, če ne kupijo aparata.**

Poudarjal je tudi, da ga pošilja dr. **Ješe** iz Ljubljane, ki toplo priporoča aparat. Razen tega je pa še celo v nekaterih hišah preiskoval bolnike. Tako je zahteval od Neže K. v Češnjicah in Marije R. v Goričicih, da so se morale sleči, nakar jih je začel preiskovati. Ponekod je tudi govoril, da prodaja aparate v sporazumu z domačimi zdravniki in da morajo stranke aparat kupiti. **Sploh pa je ugotovil povsod, kamor je prišel, da so ljudje tuberkulozni in da njegov aparat in olje preženeta jetiko, ali jo celo ozdravita.** Na ta način je obdolženec izrabil naivnost kmečkega ljudstva in **prisilil v teku nekaj mesecev 213 bolnikov iz Ljubljane, ljubljanske okolice, iz vasi okoli Kamnika, Kranja, Tržiča, Borovnice, Vrhnike, Logatca, Višnje gore in Litije, da so kupili od njega inhalacijske aparate za skupni znesek 48.493 Din.** Poleg aparata je dal obdolženec strankam še po 2 steklenici evkaliptovega olja za inhaliranje.

Obtoženec je v preiskavi zanikal očitano mu dejanje in se zagovarjal, da je prodajal aparate kot zastopnik tvrdke Kansky. Da je pa zaračunaval aparate po 236 Din, je to storil le radi tega, ker ni hotel konkurirati mariborskim in zagrebškim tvrdkam. Izključeval ni, da bi se izdajal za zdravnika, oz. odposlanca Higijenskega zavoda in da je tudi preiskoval ljudi. **To pa je delal le radi tega, da bi si pridobil pri strankah večji ugled in da bi aparate bolj gotovo prodal.** Priznal je tudi, da se je obračal na občinske urade, zdravnike in župnike, da bi dobil od njih seznam tuberkuloznih.

Dopoldanska razprava

Zaslišanje obtoženca

Po prečitani obtožnici je predsednik Kralj prebral imena zasebnih udeležencev, ki so bili skoro vsi prisotni. Obtoženec, precej visoke postave, širokih pleč, s črnimi naočniki na očeh, oblečen v čedno, rjavo obleko, je ves čas sedel brezbrižno na zatožni klopi, kakor da se ga vse skupaj nič ne tiče. Včasih je tudi široko zazehal.

Predsednik: Ali se čutite krivega?

— Ne v smislu obtožnice.

— Ali ste res nastopali kot zdravnik in kot odposlanec Higijenskega zavoda?

— Ne, pač pa kot odposlanec zavoda dr. Kanskega.

— Ali niste rekli, da vas priporočajo zdravniki?

— To že, ker so mi sami dovolili, da se lahko sklicujem nanje.

— Kako pa to, da ste ženske preiskovali?

— Jih nisem preiskoval!

— Imamo priče, da ste jih! Tako pripoveduje mož..., da je bil zraven, ko se je njegova žena do pasu slekla, vi pa ste jo preiskovali in trkali po hrbtu, če ima jetiko. (Smeh med občinstvom.) Kaj mislite, zakaj so se vam dale preiskovati?

— Najbrže zato, ker sem jim strokovno razlagal njihovo bolezen in so mislile, da sem zdravnik.

— Ali niste govorili, da ste medicinec in da imate samo še eno leto do doktorata.

— Nisem govoril.

— Ali da vas je bolnica poslala?

— Tudi ne, le da se razumem na medicino.

— Ali ste rekli, da morajo aparat kupiti?

— Ne!

— Rekel, rekel! so se začuli klici med poslušalci.

Predsednik: Mir! Zdaj bova samo midva govorila, potem pa vi! K obtožencu: Ali niste rekli, da jih bodo orožniki s silo odvedli, če ne kupijo aparata?

— Rekel sem le, da je bolje, da kupijo aparat, kot pa da bodo morali v bolnico.

— Ali ste imeli s tvrdko Kansky pogodbo?

— Da! Po pogodbi sem ji imel plačati 65 Din od aparata, ostanek pa je bil moj.

— Ali je tvrdka Kansky vedela za vaše špekulacije?

— Seveda! Saj je ona sprejemala denar!

— Obtožnica pa pravi drugače!

— Naj se zasliši gospa Kansky!

Ker ni bilo priče gospe Kansky, prav tako pa tudi ne gdč. Špindlerjeve, jo je dal predsednik telefonično poklicati. Med tem je predsednik bral izpovedi prič, po katerih se je izdajal Č. kot zdravnik, odposlanec Higijenskega zavoda in medicinec v zadnjem semestru. Ker je natančno poznal domače razmere, je napravil povsod utis uradne osebe. Ponekod je Č. tudi ordiniral.

Gospa Kansky je izpovedala, da je Č. kupoval pri njih za svoj račun aparate, ki jih je tvrdka naročala zanj v Zagrebu in mu jih fakturirala. Aparate je razpošiljala in prevzemala zanje denar tvrdka, in sicer po dogovoru s Špindlerjevo. Tvrdki je bilo to prijetno, ker je imela garancijo, da dobi aparate plačane. Če je obstojala pogodba, je bila to le ljubeznjivost do Č., ker ni imel koncesije za prodajo.

Predsednik: Ali veste s kakšnim dobičkom so se prodajali taki aparati?

— Z velikim! Splošno so se tako prodajali.

Dr. Oblak: — Di, da, revež, kdor ima opraviti z higijeno!«

Priča Špindler je izpovedala, da Č. ni bil pri tvrdki nameščen in da je prodajal aparate zase. Zato tudi ni dobival provizije. Na vse pošiljke je pritisnila štampiljo.

Dr. Oblak: Torej je bila tvrdka Kansky označena kot pošiljateljica?

— To že, ampak kako je g. Č. manipuliral, je bila njegova stvar!

Predsednik: Kako pa to, da je tvrdka Kansky zahtevala po zastopniku dr. Tavčarju od nekaterih strank plačilo za naročene aparate?

— Se ne spominjam!

— Za to imamo dokaze!

Č.: — Na zunaj se je vse vršilo pod firmo Kansky.

Predsednik je nato bral izpovedi ostalih prič, ki so v bistvu vse enako izpovedale. Zagovornik dr. Oblak je predlagal, da se opusti čitanje nadaljnih izpovedi, da se skrajša postopanje, kar pa je predsednik odklonil.

Iz pričevanja ostalih prič je bilo razvidno, **da je Č. ponujal aparate kot zdravilno sredstvo za pluča, želodec, revmatizem, za živce in še za druge bolezni.** Zanimivo je bilo pričevanje Marije R., ki je popisala, kako jo je obtoženec preiskal.

Predsednik: Ali ste jo preiskali ali je niste?

— Se ne spominjam!

Popoldanska razprava

Dopoldanska razprava je bila prekinjena ob 1·30 in se je nadaljevala ob 13·30. Obtoženi Č. je postal že dopoldne med čitanjem izpovedi zaslišanih prič nervozen, popoldne pa je bila njegova nervoznost še večja. Po govoru namestnika državnega pravnika dr. **Lučovnika**, ki je zahteval za obtoženca strogo kazen, je imel zagovornik dr. Oblak daljši, zelo temperamenten govor, v katerem je predlagal, da senat obtoženca oprosti, ga obsodi pogojno. Senat se je umaknil ob 17. v posvetovalnico in se je posvetoval do 18. ure.

Obsojen je bil Č. na tri mesece strogega zapora in 600 Din denarne kazni, vendar pa pogojno za dobo dveh let. Obsojen je bil tudi na plačilo stroškov kazenskega postopanja. Zasebni udeleženci so se zavrnili na civilno-pravno pot. Č. se je zadovoljil z obsodbo, ne pa državni pravdnik, ki je prijavil revizijo.

Zločin ali nesreča?

Strel na 16letnega pastirja v Št. Vidu

Ljubljana, 6. marca.

V bolnico so davi prepeljali s prvim dolenjskim vlakom 16letnega pastirja Stanka U r a n e t i č a, uslužbenega pri posestniku Janezu Fajdigi v Petruški vasi.

Uranetič je včeraj opoldne peljal kot po navadi mleko v Št. Vid in ga oddal v mlekarni. Komaj je zapustil mlekarno, je počil strel in se je zgrudil težko ranjen. Kroglja je zadela nesrečnega mladeniča v vrat. Uranetiča so takoj prenesli k bližnjemu zdravniku, ki mu je nudil prvo pomoč in odredil njegov prevoz v ljubljansko bolnico. Kakor nam poročajo iz bolnice, je njegovo stanje povoljno in je upati, da ne bo umrl.

Zadevo so začeli takoj preiskovati stiški orožniki in so ugotovili, da je ustrelil s samokresom posestnikov sin Karel Porenta. Iz kakšnih razlogov ga je ustrelil, še ni znano.

*

V bolnico je bil danes sprejet tudi 7letni sin tapetnika Srečko K n e z, stanujoč na Ilovici št. 31, ki ga je ugriznil pes v desno lice.

Slovenska Bistrica

Redni občni zbor društva hišnih posestnikov. Danes bo ob 19. uri občni zbor hišnih posestnikov v dvorani hotela »Beograd«.

Podružnica kmetijske družbe v Slov. Bistrici ima svoj občni zbor 8. t. m. v dvorani hotela »Beograd« ob 10. uri dopoldan.

Občni zbor Posojilnice v Slov. Bistrici bo 15. t. m. ob 10. uri dopoldne v prostorih posojilnice v Slov. Bistrici.

Lov na divje svinje na Boču. Poročali smo že, da se je udeležila lova na divje svinje 3. t. m. skupina lovcev iz Slov. Bistrice: Lov je bil tudi tokrat uspešen. Ustrelili so kljub malemu številu lovcev eno divjo svinjo. Pričakujemo, da bo oblast še ponovno odredila lov na to divjačino, **a ne na delavnik, ker so takrat lovci zadržani in se večinoma ne morejo vtrgati od dnevnega dela, temveč na praznik ali nedeljo.**

Davice ni konec. Kakor smo že poročali, so se kužne bolezni posebno davica letos v našem šolskem okolišu silno razširile. Kakor smo doznali, je zopet zbolel neki učenec tukajšnje osnovne šole za to boleznijo.

Gospodarske vesti

× **Sadjarski in vinarski tečaji na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.** V dneh 2., 3. in 4. mrca t. l. sta se vršila na navedenem zavodu dvodnevni sadjarski tečaj in enodnevni tečaj za rez v vinogradu. Oba tečaja sta bila izredno dobro obiskana, dnevno je bilo po 100 do 200 udeležencev iz severne polovice Dravske banovine. Tečajniki so z velikim zanimanjem sledili odličnim poljudnim razpravam gg. ravnatelja Priola in prof. Vojska ter spretnim rokom in nsvetom gg. inštruktorjev Aplenca in Breganta. Zavodu, ki ima tako odlične moči in ki po zadnji njegovi reorganizaciji kaže izredno agilnost in je vedno čim bolj v stiku z narodom, izrekajo tečajniki v imenu udeležencev za številne zlate strokovne nauke in nasvete, ki so jih opetovano bili deležni na raznih tečajih, tem potom iskreno zahvalo.

× **Kriza lesne industrije in nezaposljenost.** Na podlagi statističnih podatkov, ki so jih dostavili zastopniki lesne industrije, rezultira, da je kriza v naši lesni industrjji zelo težke socijalne in gospdarske naravi. Mnogo podjetij je moralo omejiti in celo ustaviti obrat. V koliko se je zmanjšala produkcija in kako opasna je delavska brezposelnost v tej gospodarska panogi, je najbolje razvidno iz činjenice, da je n. pr. samo v Vrbaski banovini reduciranih preko 5300 delavcev.

× **Uvoz zaklanih prašičev na Češkoslovaška.** Na podlagi poročil, ki so jih prejele naše gospodarske organizcije iz Češkoslovaške, je tamkajšnja vlada prepovedala uvoz razsekanih prašičev v kose in slanino. Dovoljen je samo uvoz celih zaklanih prašičev, razsekanih v polutke

× **Obvestilo Poštne hranilnice.** Poštna hranilnica obvešča svoje vlagatelje, da bo razposlala računske zaključke o obrestih do 31. marca 1931, čeravno je v Pravilniku drugače odrejeno ker je tehnično nemogoče, da se na mah odpremijo zaključki za 137.000 vlagateljev. Istočasno se vlagatelji obveščajo, da so obresti za leto 1931 pripisane vlogam in kapitalizirane s 1. januarjem 1931 in zato tudi nihče ne more ničesar izgubiti, ne oziraje se na obrestno mero v letu 1931. Vsi vlagatelji se prosijo, da do tega roka potrpijo in ne pošiljajo reklamacij.

× **Razstava plemeske govedi v Milanu.** »Jugomontafon«, I. jugoslovanska centralna živinorejska selekcijska zadruga za sivorjavo alpsko govedo v Ljubljani, poslovalnica v Mariboru, je bila s svojo prvovrstno živino za pleme na jesenski razstavi plemeske govedi v Zagrebu tako odlično zastopana, da je zbudila pozornost tudi na naših najmerodajnejših mestih. Nedavno je dobila od kr. ministrstva za trgovino poziv, da naj pošlje na letošnjo veliko mednarodno razstavo plemenske govedi v Milanu, ki bo v mesecu aprilu, skupino svojih »rjavcev« (montafoncev). Več rejcev tega sivorjavega alpskega goveda se je pozivu odzvalo in bo svoj dragoceni plemenski materijal poslalo v Italijo. Po nalogu omenjenega ministrstva sta si te dni ogledala vse za razstavo določene plemenske živali gg. ministrski svetnik Jaša Grgašević in univerzitetni asistent dr. Milutin Petrović v svoje največje zadovoljstvo glede na kondicijo, porabnost in poreklo teh živali. Imenovana gospoda potujeta tudi po rejskih okrožjih za sentimentalce v Savski banovini, da izbereta i od tega plemena nekaj vagonov za milansko razstavo. Pozdravljamo incijativo ministrstva za trgovino, ki tako vneto skrbi, da opozori najširšo javnost na proizvode naše industrije, našega gozdrastva, našega kmetijstva in s tem posebej naših vodilnih govedorejcev na tako važnem torišču internacijonalne konkurence, kakršna obeta biti letošnja milanska prireditev.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 19. marca t. l. ponudbe glede dobave 1 žage, 2 hidrauličnih dvigal, 3200 m jeklenih vrvi, 100 kg bakrene žice, 80 do 90 tisoč kg portlandcementa in 2000 kg dinamo-olja.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 18. marca t. l. ponudbe glede dobave 30 tisoč kg oglja in 5000 kg tračnikov.

Dne 16. marca t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani javna ustmena licitacija glede dobave 4700 m³ drv; dne 19. marca t. l. pa pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave 17.000 kg petroleja. (Oglasa sta na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenih komandah.)

Borzna poročila

dne 6. marca 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 6. marca. Amsterdam 22·82, Berlin 13·520—13·550, Bruselj 7·9376, Budimpešta 9·99111—9·9411, Curih 1094·40—1097·40, Dunaj 7·985—8·015, London 276·57, Newyork 56·82, Pariz 222—224, Praga 168·21—169·01, Trst 297·20—299·20.

Zagreb, 6. marca. Amsterdam 22·82 bl., Dunaj 798·50—801·50, Berlin 13·52—13·55, Bruselj 793·76 bl., Budimpešta 991·11—994·11, London 276·17—276·97, Milan 297·20—299·20, Newyork ček 56·72—56·92 Pariz 222—224, Praga 168·21 do 169·01, Curih 1094·40—1097·40.

Dunaj, 6. marca. Amsterdam 285·18, Beograd 12·5013, Berlin 169·20, Bruselj 99·14, Budimpešta 124·02, Bukarešta 4·2325, Kopenhagen 190·20, London 34·565, Madrid 76·40, Milan 37·87, Newyork 711·45, Pariz 27·87, Praga 21·075, Sofija 5·155, Stockholm 190·70, Varšava 79·71, Curih 136·975.

Curih, 6. marca. Beograd 9·1270, Pariz 20·34375, London 25·23625, Newyork 519·50, Bruselj 72·43, Milan 27·21, Madrid 55·25, Amsterdam 208·175, Berlin 123·49, Dunaj 73, Sofija 3·765, Praga 15·385, Varšava 58·15, Budimpešta 90·575.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 6. marca. Državni papirji: 7% inv. pos. 87·50—88·50, vojna škoda ar. 417·50 do 418, kasa, 417·50—418 (417, 417·50), marec 417·50 do 418, april 417·50 bl., maj 418—418·50, junij 417·50—418·50, 4% agr. obv. 52·50 bl., 7% Bler. 82—82·25 (82), 8% Bler. 92·75—92·50 (92·50), 7% pos. hip. b. 82·50—82·75 (82·50). — Banke: Hrvatska 50 d., Praštediona 975 d., Udružena 194 bl., Ljublj. kred. 126 d. — Industrije: Šečerana Osijek 275—280, Trboveljska 333—335, Slavonija 200—205, Vevče 135—145.

Dunaj, 6. marca. Bankverein 16·35, Kreditni zavod 46·50, Dunav-Sava-Adria 14·85, Prioritete 88·25, Trbovlje 42·25.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 6. marca. 7% Blaire 80·50—81·50.

Newyork, 6. marca. 8% Blaire 91·25—92, 7% Blaire 81·25—81·75, 7% pos. drž. Hip. banke 80—82·50.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, promet 1 vagon pšenice, 1 vagon koruze.

Novi Sad, 6. marca. Koruza: baška, sremska garant. 82·50—85, baška ladja Dunav-Sava predčasno suha 88—90. — Otrobi: pšenični, baški, ban. 97·50—102·50, sremski 95—97·50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 18 vagonov, ječmen 2 vagona, koruza 21 vagonov, moka 3 vagoni. — Tendenca neizpremenjena.

Sombor, 6. marca. Koruza: baška garant. 80 do 85, baška marec 80—85. Otrobi: pšenični, baški 97·50—102·50. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendenca neizpremenjena. Promet 63 in pol vagonov.

Budimpešta, 6. marca. Tendenca trdna. Promet srednji. Pšenica: marec 15·48—15·74 (15·74 do 15·76), maj 15·75—16 (15·99—16), junij 15·80. Rž: marec 11·32—11·42 (11·32—11·34), maj 11·50 do 15·60 (11·55—11·58). Koruza: maj 12·73 do 12·78 (12·74—12·76), trans. maj 10·03—10·05 (10·03—10·04).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca mlačna, promet 2 vagona oglja.

Sport

Otvoritev pomladanske nogometne sezone.

LNP je objavil v službenih objavah vrstni red in termine pomladanskega prvenstva, ki se otvori 29. t. m. za I. in II. razred v Ljubljani. Podsavez je določil naslednji vrstni red:

29. marca igrišče Ilirije: **Ilirija : Svoboda** in Jadran : Slovan; igrišče Primorja: **Primorje :** Hermes in Reka : Natakar; **12. aprila:** igrišče Ilirije: Grafika : Hermes in Jadran : Korotan; igrišče Primorja: Primorje : Svoboda in Slovan : Natakar; **19. aprila** igrišče Ilirije: Svoboda : Grafika in Jadran : Reka; igrišče Primorja: Ilirija : Primorje in Korotan : Natakar; **26. aprila** igrišče Ilirije: Ilirija : Hermes in Korotan : Reka; igrišče Primorja : Primorje : Grafika in Jadran : Natakar; **3. maja** igrišče Ilirije: Ilirija : Grafika in Slovan : Korotan; igrišče Primorja: Primorje : Hermes.

Stanje lanskega jesenskega prvenstva je bilo: **Primorje 8 točk in 18:1, Ilirija 6 in 18:4, Svoboda 4 in 7:21, Grafika 1 in 4:12, Hermes 1 in 3:12.**

Jadran 8 in 27:3, Korotan 4 in 3:8, Slovan 2 in 5:6, Reka 2 in 5:12, Natakar 0 in 1:12.

Pri določitvi igrišč se nam zdi malo čudno da je določena derby tekma Ilirija : Primorje zopet na igrišču Primorja, ker se je vršila že jeseni. Do sedaj so se tekme vršile menjajoče: enkrat na tem igrišču, drugič na nasprotnem. Zakaj se je letos opustilo, nam ni znano.

Pomladno prvenstvo se vrši že po novem sklepu glavne skupščine saveza tako, da se deli izkupiček tekme na polovico med oba sodelujoča kluba.

Sankaška tekma na Ljubeljski cesti. S. K. Tržič priredi v nedeljo, dne 8. t. m. medklubsko sankaško tekmo na Ljubeljski cesti, ki je bila prvotno razpisana za 22. februarja t. l., pa je bila vsled slabih snežnih razmer preložena. Start bo ob 15. uri pri cerkvi Sv. Ane in žrebanje istotam eno uro pozneje. Tekmuje se v treh kategorijah in sicer:

1. enosedežno dame, 2. enosedežno gospodje, 3. dvosedežno.

Zmagovalec vsake skupine prejme lepo darilo od S. K. Tržiča. Snežne razmere so ugodne. Prijavnina 10 Din se plača na startu. Avtobusna zveza Pernuš v soboto ob 18. uri ali v nedeljo dop. ob 11. uri, odhod od Figovca iz Ljubljane.

Motokolesarski klub »Ilirija« v Ljubljani. Redni letni občni zbor se vrši v nedeljo dne 8. t. m. ob 8. uri zjutraj v restavraciji »Novi svet« z običajnim dnevnim redom.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Razpis

Občina Konjice trg razpisuje mesto kvalificirane občinske babice.

Pravilno kolekovane prošnje s prilogami je vlagati pri podpisani občini do 28. marca 1931.

Občina trg Konjice
dne 28. februarja 1931.

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5·—. Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10·— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Kolesa
na ugodne obroke
»CENTRA«
trgovina šivalnih strojev, koles gramofonov itd., Ljubljana, Masarykova cesta, nasproti gl. kol. Palača Vzajemne zavarovalnice. 733

Telefon 2059
Premog
suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 463
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

40 let obstoječa dobroidoča
pekarna
z velikim okolišem s stanovanjem vred se odda v najem. — Naslov: Nemec Janez, lastnik hiše, Murska Sobota. 743

Kavarna
Restavracija
Klet
„Zvezda“
Dnevno koncert
lastnik Fr. in Roza Krapeš, vulgo „Ziveli“
Ljubljana
762

Zahvala

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega nepozabnega soproga, ozir. očeta itd. gospoda

FRANCA DERWUSCHKA
mestnega stavbenika in lastnika opekarne

izrekamo tem potom vsem najprisrčnejšo zahvalo.

Osobito se zahvaljujemo preč. g. župniku P. Valerijanu za tolažilne besede pri odprtem grobu, p. n. zastopnikom industrijske zveze in p. n. mariborskim obrtnikom. Nadalje se zahvaljujemo mariborskemu šahovskemu klubu, občinskim zastopnikom občine Košaki, p. n. uradnikom mariborske občine kakor uradništvu in delavstvu naše tvrdke. Prav prisrčno se zahvaljujemo godbenemu društvu „Omladina“ za žalostinke in vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja, vsem prijateljem in znancem ter sploh vsem onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Košaki pri Mariboru, dne 6. marca 1931.

Žalujoča rodbina: **Derwuschek-Inž. Kiffmann**

†

Potrtim srcem javljamo tužno vest, da je naša predraga sestra, svakinja in teta, gospa

Fanči Kurent
roj. Kotlušek

dne 5. marca t. l. po kratki mukapolni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, mirno preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 7. marca 1931 ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. marca 1931.

Žalujoči ostali

Pripravljalni odbor Gostilničarske pivovarne d. d. Laško

Poziv na javno subskribcijo delnic.

Na podlagi začasne koncesije za ustanovitev Gostilničarske pivovarne d. d. Laško, izdane od kr. banske uprave Dravske banovine v imenu ministrstva trgovine in industrije v Beogradu pod št. VIII/6859-1 z dne 6. XII. 1930. in podeljene pripravljalnemu odboru za ustanovitev Gostilničarske pivovarne d. d. Laško, ki ga tvorijo: **Majcen Ciril**, restavrater na Zidanem mostu, **Kavčič Franc**, posestnik in restavrater v Ljubljani, **Zemljič Franc**, posestnik in hotelir v Mariboru, **dr. Roš Fran**, odvetnik, posestnik in župan v Laškem, **inž. Uhlir Hugo**, graščak na Rudi, Loka pri Zidanem mostu, **Trop Ognjeslav**, posestnik in hotelir v Laškem, **Emeršič Anton**, restavrater v Mariboru, **Pačnik Danimir**, posestnik in gostilničar v Laškem, **Oset Andrej**, hotelir v Mariboru, **Krulej Ernest**, posestnik, gostilničar in župan v Sevnici, **Juvančič Franc**, posestnik in hotelir na Zidanem mostu, **Dolinšek August**, posestnik in gostilničar v Hrastniku, razpisujemo

javno subskribcijo

na delnice, ki jih bo izdala Gostilničarska pivovarna d. d. Laško. Osnovna glavnica znaša Din 10,000.000·—, razdeljenih na 20.000 delnic po Din 500·—. Ta glavnica se sme po sklepu občnega zbora zvišati na Din 25,000.000·—. Ker je že Din 11,000.000·— delniškega kapitala zagotovljenega s predsubskribcijo, se uporabijo s pričujočo subskribcijo pridobljena sredstva za predvideno zvišanje delniške glavnice, ki se bo določilo na ustanovnem občnem zboru.

Delnice se bodo glasile na ime in se plačajo:

a) v gotovini takoj po Din 500·— za delnico ali
b) Din 200·— na delnico takoj, ostanek pa v zaporednih mesečnih obrokih po Din 28·— na delnico, pričenši 1. aprila 1931.

V obeh slučajih se plača za vsako delnico še po Din 10·— kot vpisnino.

Ustanovni občni zbor se bo sklical, kakor hitro bo sedanja začasna koncesija spremenjena po ministrstvu v končnoveljavno, za kar smo že zaprosili.

Naloga občnega zbora je, izvoliti upravni odbor, nadzorstveni odbor in njih namestnike. Občni zbor je upravičen sklepati, ako je prisotna osebno ali po pooblaščencih vsaj ena tretjina delničarjev, zastopajočih vsaj eno tretjino delniške glavnice. Pravico glasovanja na občnem zboru ima vsak delničar, ki ima po številu delnic sorazmeren delež na vsem premoženju družbe, na njenih dobičkih in izgubah, **jamči pa za družbene obveze samo z vsoto, ki jo bo za delnice plačal.**

Rok za subskribcijo delnic se določa na 30 dni in sicer od 2. do 31. marca 1931.

Subskribcija se vrši pri:

1. **Prvi hrvatski štedionici v Zagrebu in vseh njenih podružnicah v Sloveniji v Celju, Ljubljani in Mariboru,**
2. **v pisarni Pripravljalnega odbora za ustanovitev Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem,**
3. **pri Okrajni hranilnici in posojilnici, Laško.**

Interesenti izven krajev, kjer se vrši subskribcija, se naprošajo, da se blagovolijo obrniti za informacije in tiskovine na eno gori označenih subskribcijskih mest.

Za Pripravljalni odbor za ustanovitev Gostilničarske pivovarne d. d. Laško:

Majcen Ciril s. r.
predsednik.

Trop Ognjeslav s. r.
tajnik.

V Laškem, dne 25. februarja 1931. 686